

UŽDAROJI AKCINĖ BENDROVĖ „BIRŠTONO VANDENTIEKIS“
ANTI-KORUPCINĖS APLINKOS MONITORINGO ATASKAITA

2023-05-22

Birštonas

Pagal UAB „Birštono vandentiekis“ direktoriaus 2021 m. gruodžio 20 d. įsakymu V-145 patvirtinto Korupcijos prevencijos ir pranešėjų apsaugos 2021–2023 metų programos įgyvendinimo priemonių plano (toliau – Planas) 6.2. p. viena iš UAB „Birštono vandentiekis“ (toliau – Bendrovė) taikomų korupcijos prevencijos priemonių yra Bendrovės antikorupcinės aplinkos monitoringas (toliau – Monitoringas). Šis Monitoringas apima ir pranešėjų apsaugos įstatymo reikalavimų įgyvendinimo monitoringą. Monitoringą atlieka Bendrovės direktoriaus įsakymu paskirtas Bendrovės darbuotojas ar kitas, neprikaištingos reputacijos asmuo, atsakingas už Bendrovės korupcijos prevencijos koordinavimą ir korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo kontrolę (toliau – Įgaliotas asmuo).

Vykdamas aukščiau nurodyto teisės akto reikalavimus, atliktas 2022 m. Monitoringas ir teikiamas jo išvados.

I. PAGRINDINIAI MONITORINGO DUOMENYS

Monitoringo laikotarpis (Analizuojamas laikotarpis): 2022 m.

Atliekant Monitoringą analizuoti duomenys:

1. duomenys apie korupcijos prevencijos priemonių plano įgyvendinimą per Analizuojamą laikotarpį;
2. informacija apie Bendrovėje nustatytas korupcijos apraiškas, ar riziką atsirasti korupcijos apraiškoms;
3. per Analizuojamą laikotarpį Bendrovėje gauti skundai dėl galimų korupcinių veikų ir jų (ne)pasitvirtinimas;
4. per Analizuojamą laikotarpį gautų skundų dėl Bendrovės darbuotojų neteisėtų veiksmų (piktnaudžiavimas Bendrovės darbuotojo įgaliojimais, netinkamas, neteisėtas Bendrovės turto naudojimas, Bendrovės darbuotojų etikos kodekso pažeidimai) skaičius bei kiek iš jų pasitvirtino;
5. 2019 m. Bendrovėje atliktoje korupcijos pasireiškimo tikimybės analizės ataskaitoje pateiktų pasiūlymų vykdymas;
6. 2019 m. Bendrovėje priimtų teisės aktų, susijusių su piniginių lėšų skyrimu tretiesiems asmenims skaičius ar turto naudojimo tvarkų skaičius;
7. Bendrovės ar darbuotojų atžvilgiu per Analizuojamą laikotarpį pradėti ikiteisminiai tyrimai dėl galimų korupcinių veikų;

8. per Analizuojamą laikotarpį vykusių mokymų korupcijos prevencijos tema skaičius bei šiuose mokymuose dalyvavusių Bendrovės darbuotojų skaičius;
9. per Analizuojamą laikotarpį viešai skelbiamos Bendrovės informacijos apie korupcijos prevenciją apimtys, pakartotinumai.

Duomenys, reikalingi Monitoringui atlikti, gauti iš:

1. Įgaliotų bei atsakingų už atskiras sritis Bendrovės darbuotojų;
2. Bendrovės darbuotojų anoniminės apklausos anketavimo būdu;

II. SURINKTŲ DUOMENŲ APIBENDRINIMAS

Pagal Bendrovės direktoriaus 2021 m. gruodžio 20 d. įsakymu V-145 patvirtintą Korupcijos prevencijos ir pranešėjų apsaugos 2021–2023 metų programą bei šios programos įgyvendinimo priemonių planą Bendrovėje privaloma diegti korupcijos prevencijos priemonės. Žemiau esančioje lentelėje pateikiama informacija apie privalomas diegti ir jau įdiegtas korupcijos prevencijos priemonės:

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Įvykdymo terminas	Įvykdyta/neįvykdyta per Analizuojamą laikotarpį	Pastabos
1.	Skirti asmenį, vykdančią korupcijos prevenciją ir kontrolę Bendrovėje	2021 m. IV ketvirtis	Įvykdyta	Paskirtas asmuo Administratorė – buhalterė Laura Žilienė
2.	Parengti ir patvirtinti Bendrovės darbuotojų elgesio kodeksą	2021 m. IV ketvirtis	Įvykdyta	Parengtas/atnaujintas UAB „Birštono vandentiekis“ darbuotojų etikos kodeksas patvirtintas 2021 m. gruodžio 20 d, įsakymu Nr. V-144.
3.	Parengti ir patvirtinti Bendrovės korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo tvarkos aprašą	2021 m. IV ketvirtis	Įvykdyta	Parengtas UAB „Birštono vandentiekis“ korupcijos prevencijos programos įgyvendinimo 2021-2023 metais priemonių planas.
4.	Organizuoti paskirto atsakingo asmens, vykdančio korupcijos prevenciją ir kontrolę, veiklos priežiūrą	Nuolat vykdoma		Bendrovės direktorius
5.	Skirti asmenį, atsakingą	2021 m. IV	Įvykdyta	Paskirtas asmuo,

	už pranešėjų apsaugos įstatymo reikalavimų tinkamą įgyvendinimą Bendrovėje	ketvirtis		atsakingas už pranešėjų apsaugos įstatymo reikalavimų tinkamą įgyvendinimą Bendrovėje. Paskirta administratorė – buhalterė Laura Žilienė. 2021-12-20 įsakymu Nr. V-142
6.	Įdiegti vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą ir užtikrinti jo tinkamą funkcionavimą	2019 m. IV ketvirtis	Įvykdyta	Informacija paskelbta Bendrovės svetainėje bei skelbimų lentoje.
7.	Vykdyti teisės aktų reikalavimus pranešėjų apsaugos srityje	Nuolat	Įvykdyta	Paskirtas atsakingas asmuo, viešai Bendrovės internetiniame puslapyje, atskiroje skiltyje, skelbiami kontaktai, kur kreiptis.
8.	Nustatyti Bendrovės darbuotojų tolerancijos korupcijai lygį	Kasmet, IV ketvirtis	Vykdoma už 2022 metus šiuo Monitoringu	
9.	Organizuoti Bendrovės darbuotojų švietimą korupcijos prevencijos, darbo etikos, viešų ir privačių interesų derinimo tema.	Nuolat	Nuolat	2022 m. dalyvauta „Skaidrumo akademijos“ organizuouose seminaruose, renginiuose: 2021-11-29 <i>„Skaidrumas pirkimo inicijavimo etape“</i> 2022-04-21 <i>„Kaip didinti darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą“</i> 2022-06-20 <i>„Antikorupcinės aplinkos kūrimas valstybės ir savivaldybės valdomose įmonėse“</i> 2022-07-19 <i>„Antikorupcinė komunikacija: kodėl svarbu ne tik daryti, bet ir apie tai kalbėti?“</i>

				<p>2022-11-15 „Rizikų galimybės korupcijai aplinką“. valdymas: kuriant atsparią</p> <p>2023-03-23 „Kaip organizacijose sukurti efektyvią interesų valdymo sistemą?“</p> <p>LR STT e. mokymų platforma: 2022-09-19 1 ak. val. mokymai „Dovanų politika“</p>
10.	Organizuoti darbuotojų švietimą pranešėjų apsaugos srityje	Nuolat	Įvykdyta	<p>Darbuotojai supažindinti su patvirtintais korupcijos prevencijos dokumentais, taip pat ir naujai priimti darbuotojai. Informacija viešinama internetiniame puslapyje ir skelbimų lentoje.</p> <p>LR STT e. mokymų platforma: 2022-09-16 1 ak. val. mokymai „Pranešėjų apsauga“</p>
11.	Bendradarbiauti su STT korupcijos prevencijos ir kontrolės klausimais	Nuolat	Nevykdoma	Nebuvo poreikio
12.	Bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos prokuratūra teikiant informaciją apie pažeidimus, pranešėjų apsaugos ir kontrolės klausimais.	Nuolat	Nevykdoma	Nebuvo poreikio
13.	Igalioti asmenį (-is) vertinti ir tikrinti, kad	Įvykdyta 2023-05-18	Nėra informacijos	2023-05-18 patvirtintas įsakymas Nr. V-70 „Dėl

	Bendrovės darbuotojai, kuriems pagal viešųjų pirkimų įstatymą, viešų ir privačių interesų derinimo valstybinėje tarnyboje įstatymo reikalavimus privaloma viešai deklaruoti viešus ir privačius interesus šių interesų deklaracijas būtų pateikę Vyriausiajai tarnybinės etikos komisijai			pareigų, kurias einantys asmenys privalo deklaruoti privačius interesus, sąrašo patvirtinimo.
14.	Atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės analizę bent viename iš Bendrovėje esančių skyrių	Kasmet (iki kiekvienų metų rugsėjo 1 d. už praėjusius kalendorinius metus)	Įvykdyta	Bendrovėje buvo atlikta korupcijos pasireiškimo tikimybės analizė viešųjų pirkimų srityje atliekant mažos vertės pirkimus, taip pat paramos teikimo srityje.
15.	Atlikti Bendrovės antikorupcinės aplinkos Monitoringą	Nuolat (iki kiekvienų metų I ketv. pab. už praėjusius kalendorinius metus)	Vykdoma už 2022 m.	
16.	Atlikti Bendrovės Lietuvos Respublikos pranešėjų apsaugos įstatymo reikalavimų įgyvendinimo monitoringą	Nuolat (iki kiekvienų metų I ketv. pab. už praėjusius kalendorinius metus)	Vykdoma už 2022 m.	
17.	Peržiūrėti Bendrovės mažos vertės pirkimų taisyklės ir jas viešinti Bendrovės tinklalapyje bei centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje	2022 m. I ketvirtis	Įvykdyta	Bendrovės 2022-01-04 parengtos ir direktoriaus įsakymu Nr. V-02 patvirtintos Mažos vertės pirkimo tvarkos taisyklės viešinamos Bendrovės internetiniame puslapyje ir CVPIS sistemoje.
18.	Skelbti viešųjų pirkimų planus ir sudarytas sutartis su tiekėjais viešai	Nuolat	Įvykdyta	Paskelbtas viešųjų pirkimų planas. 2022 m. sudaryta 40

	centrinėje viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje			sutarčių su tiekėjais, kurias privaloma viešinti ir visos pavišintos CVP IS.
19.	Teisės aktų nustatyta tvarka, viešinti informaciją apie Bendrovės veiklą.	Nuolat	Įvykdyta	
20.	Bendrovės interneto svetainėje skelbti informaciją apie Bendrovėje nustatytus korupcijos atvejus, viešinti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo išvadas, antikorporcinės aplinkos monitoringo ataskaitas.	Nuolat	Įvykdyta	Korupcijos atvejų Bendrovėje nebuvo nustatyta.
21.	Bendrovės informacijos skelbimo vietoje bei interneto svetainėje skelbti informaciją apie atsakomybę už korupcinio pobūdžio teisės pažeidimus ir kur, koku adresu, telefonu ar elektroniniu paštu gali kreiptis asmuo, susidūręs su korupcinio pobūdžio veika.	Nuolat	Įvykdyta	Interneto svetainėje ir Bendrovės skelbimų lentoje nuolat skelbiama ir atnaujinama informacija.
22.	Bendrovės informacijos skelbimo vietoje bei interneto svetainėje skelbti informaciją apie pranešėjų apsaugą ir apie būdus, kuriais gali kreiptis asmuo, susidūręs su veika, kurią numato šis įstatymas.	Nuolat	Įvykdyta	

Apibendrinant šiuos duomenis, manytina, kad Bendrovėje per Analizuojamą laikotarpį iš esmės laikomasi korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo plano. Beveik visos priemonės buvo įdiegtos 2019 m.

2.2. Dėl pradėtų drausminių bylų ar ikiteisminių tyrimų

- Per Analizuojamą laikotarpį Bendrovės ar darbuotojų atžvilgiu nebuvo pradėti ikiteisminiai tyrimai dėl galimų korupcinių nusikaltimų.
- Per Analizuojamą laikotarpį Bendrovė negavo anoniminių ar privačių skundų dėl darbuotojų galimų korupcinių veiklų.
- Per Analizuojamą laikotarpį Bendrovėje nebuvo atliekama tarnybinių patikrinimų dėl galimų darbuotojų etikos kodekso pažeidimų.
- Per Analizuojamą laikotarpį Bendrovė nepradėjo tyrimų siekiant nustatyti ar darbuotojai piktnaudžiavo jiems suteiktais įgaliojimais arba netinkamai naudojo turta (Darbo drausmės bylų, susijusių su galima korupcine veikla, nepotizmu ir pan., nebuvo pardėta).

Apibendrinant šiuos duomenis, galima teigti, kad **per Analizuojamą laikotarpį Bendrovėje nebuvo nustatytų ar tiriamų galimų atvejų, susijusių su korupcija ar jos apraiškomis.**

2.3. Dėl informacijos, susijusios su korupcijos prevencija Bendrovėje, viešinimo

Šios Monitoringo ataskaitos sudarymo dieną Bendrovės interneto svetainėje viešinama tokia informacija, susijusi su korupcijos prevencija ir (ar) pranešėjų apsauga:

1. UAB „Birštono vandentiekis“ direktoriaus 2021 m. gruodžio 20 d. įsakymas Nr. V-142 dėl „Dėl UAB „Birštono vandentiekis“ korupcijos prevencijos ir pranešėjų apsaugos 2021-2023 metų programos bei korupcijos prevencijos ir pranešėjų apsaugos 2021-2023 metų programos įgyvendinimo priemonių plano ir atsakingų asmenų paskyrimo“.
2. Atsparumo korupcijai politikos aprašas;
3. Korupcijos prevencijos programa;
4. Korupcijos prevencijos programos planas;
5. Informacija apie vidinį informavimo apie pažeidimus kanalą;
6. Pranešėjų apsaugos programos įgyvendinimo planas;
7. Darbuotojų etikos kodeksas;
8. Kontaktai ir nuorodos, kur galima kreiptis siekiant informuoti apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas Bendrovėje.

Analizuojamu laikotarpiu Bendrovė jokių kitų informacinių kampanijų korupcijos prevencijos tema nevykdė.

2.4. Dėl Bendrovės darbuotojų ir klientų korupcijos suvokimo lygio Bendrovėje

2019 m. buvo vykdytas Bendrovės darbuotojų ir klientų korupcijos suvokimo lygio nustatymas. 2022 m. – tik Bendrovės darbuotojų. Po Covid-19 infekcijos ir karantino apribojimų, Bendrovėje sulaukiama žymiai mažiau klientų. Dauguma taip ir liko bendrauti nuotoliniu būdu. Taip pat prieš karantiną, Bendrovėje buvo galimybė atsiskaityti už paslaugas dar tuo metu veikiančioje kasoje. 2019 metais, panaikinus kasą ir grynųjų pinigų operacijas, bendravimas su klientais vyksta telefonu ir internetu (el. paštu).

2.4.1. Darbuotojų korupcijos suvokimo indeksas

Šio Monitoringo metu darbuotojų buvo paprašyta anonimiškai užpildyti tolerancijos korupcijai nustatymo anketas. Anketų pildymas nebuvo privalomas, siekiant išlaikyti anonimiškumą nebuvo kontroliuojama, kas iš darbuotojų anketas užpildė, o kas ne. Užpildytas anketas buvo paprašyta sudėti į voka.

Iš darbuotojams atspausdintų 22 anketų – 19 buvo užpildyta. Taigi, darbuotojų reprezentatyvumas sudarė 86,36 %. Sugadintų anketų nenustatyta.

Anketų rezultatai

Eil. Nr.	Klausimas	Respondentų skaičius	Pasirinko atsakymą „taip“	Pasirinko atsakymą „ne“	Pasirinko atsakymą „negaliu atsakyti/nežinau“
1.	Ar manote, kad Bendrovėje yra paplitusi situacija, kuomet personalui norima papildomai atsilyginti arba kitokio tipo korupcijos apraiškos?	19	1	13	5
2.	Ar yra buvę situacijų, kuomet Jums buvo siūlomas kyšis arba esate kitaip <i>asmeniškai</i> susidūrę (-usi) su korupcijos apraiškomis įmonėje?	19	2	17	0
2.1.	Ar pranešėte vadovybei (ar teisėsaugos institucijoms) apie Jums siūlomą kyšį arba kitoki asmenišką susidūrimą su korupcijos apraiškomis Bendrovėje?	19	netaikoma	2	netaikoma
2.2.	Ar praneštumėte (ar teisėsaugos institucijoms) apie korupcijos atvejus?	19	9	5	5
3.	Ar žinote, kur reikia kreiptis siekiant	19	15	3	1

pranešti Bendrovės vadovybei ar teisėsaugos institucijoms apie korupcijos atvejus Bendrovėje					
--	--	--	--	--	--

Anketos pirmasis klausimas atspindi bendrą darbuotojų požiūrį į korupcijos paplitimą: 13 respondentų iš 19 (t. y. 68,42 %) nuomone, Bendrovėje korupcijos apraiškos nėra paplitusios. 1 respondentas (t. y. 5,2 %) mano, kad vis tik korupcijos apraiškos paplitusios ir 5 respondentai (t. y. 26,32 %) neturi nuomonės šiuo klausimu.

Antrasis anketos klausimas atspindi asmeninę darbuotojų patirtį, kuomet jiems yra bandoma neteisėtai atsilyginti. 2 respondentams (t. y. 10,53 %) yra tekę susidurti su *asmeniškais* pasiūlymais, 17 respondentų (t. y. 89,47 %) teigia su tokiais pasiūlymais nesusidūrę. Tai galima laikyti sąlyginai geru rezultatu Bendrovės atžvilgiu.

2.1 ir 2.2 klausimai atspindi darbuotojų toleranciją korupcijai. Bendras asmenų, pasirinkusių atsakymus „ne“ arba „negaliu atsakyti/nežinau“ skaičius per šiuos abu klausimus sudaro 12 respondentų iš 19, t. y. darbuotojų tolerancijos korupcijai indeksas sudaro 63,15 %.

Paskutinis anketos klausimas atspindi darbuotojų informuotumą. 1 iš 19 (t. y. 5,26 %) respondentų atsakė, jog *nežinotų*, kur reikia kreiptis siekiant pranešti Bendrovės vadovybei ar teisėsaugos institucijoms apie korupcijos atvejus Bendrovėje. Atkreiptinas dėmesys, jog informacija apie tai, kur galima kreiptis, yra patalpinta Bendrovės interneto svetainėje. Darbuotojai taip pat supažindinti asmeniškai. Kadangi 2020 m. ir 2021 m. monitoringas nebuvo vykdomas, tai, lyginant gautus 2022 m. ir 2019 m. rezultatus, matyti aiškus skirtumas: pirmiausia, darbuotojai žymiai aktyvesni pildant anketas, tačiau ir atsakymų sulaukta įvairesnių.

Bendrovės klientų suvokimo indeksas Bendrovėje nebuvo nustatomas. Dėl pandemio laikotarpio ir pasikeitusio darbo organizavimo, Bendrovėje klientų sulaukiama labai mažai. Prieš pandemiją, Bendrovėje buvo vykdomos grynųjų pinigų operacijos, klientai galėdavo susimokėti už vandenį, tad jų buvo sulaukiama daug daugiau (kasa panaikinta 2020-06-01). Su klientais daugiausiai bendraujama telefonu, el. paštu. Pranešimų apie korupciją Bendrovėje iš klientų gauta nebuvo.

2.5. Dėl Bendrovės vidaus teisės aktų antikorupcinio vertinimo

Nėra duomenų, kad per Analizuojamą laikotarpį Bendrovėje būtų priimta teisės aktų, susijusių su piniginių lėšų tretiesiems asmenims skyrimu, arba susijusių su atitinkamo Bendrovės turto naudojimu.

Pirkimai vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo nuostatomis bei pagal patvirtintą metinį pirkimų planą. Bendrovės viduje visą pirkimų procesą reglamentuoja UAB „Birštono vandentiekis“ Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašas bei Pirkimų komisijos darbo reglamentas.

Peržiūrėtas ir atnaujintas Mažos vertės pirkimų aprašas: mažos vertės pirkimus, kai nesudaroma Pirkimų komisija, atlieka pirkimo organizatorius. Visi Bendrovės pirkimai, kurių

numatoma pirkimo sutarties vertė didesnė kaip 10 000 Eur. be PVM turi būti vykdomi CVP IS priemonėmis.

III. MONITORINGO IŠVADOS, PASIŪLYMAI

3.1. Išvados

1. Monitoringo metu surinkti duomenys laikytini geresniais vertinant Bendrovės korupcijos prevencijos veiklą 2022 m.
2. Bendrovė iš esmės tinkamai laikėsi ir vykdė korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo plano.
3. Nėra informacijos, jog per Analizuojamą laikotarpį Bendrovės darbuotojai būtų padarę nusikalstamų veikų ar pažeidimų, susijusių su korupcijos pasireiškimu ar rizika.
4. Bendrovėje informacijos sklaida korupcijos prevencijos tema iš esmės yra vykdoma, tačiau, ji, kaip rodo apklausos rezultatai, iki galo nėra pakankama, kadangi dar ne visi Bendrovės darbuotojai žino, kur galima kreiptis, siekiant pranešti apie korupcijos atvejus Bendrovėje.
5. Bendrovės darbuotojų tolerancijos korupcijai indeksas sudaro 63,15 %. Lyginat su 2019 m. – 14,29 %, rezultatas ženkliai geresnis.
6. Švietimo ir mokymo priemonėse korupcijos prevencijos, darbo etikos tema darbuotojai dalyvavo.
7. Buvo pateikta informacija, susijusi su korupcijos prevencija bei pranešėjų apsauga, Bendrovės svetainėje, Bendrovės skelbimų lentoje.
8. Remiantis 2019 m. Monitoringo rekomendacijomis, įdiegtas vidinis informacijos apie pažeidimus teikimo kanalas. Užpildžius pranešimo apie pažeidimą formą, ją galima siųsti el. p. praneseju.apsauga@birstonovandentiekis.lt arba galima įteikti tiesiogiai kompetentingam subjektui arba atsiųsti paštu (N. Silvanavičiaus g. 2, LT-59218 Birštonas), nurodant žymą „Kompetentingam subjektui asmeniškai“.

3.2. Pasiūlymai

1. Peržiūrėti ir pagal poreikį atnaujinti ir pasitvirtinti vidinius teisės aktus susijusius su Bendrovės korupcijos prevencija.
2. Bendrovės darbuotojams dalyvauti seminaruose švietimo ir mokymo priemonėse korupcijos prevencijos, darbo etikos, viešų ir privačių interesų derinimo tema.

Parengė:

Administratorė – buhalterė

Laura Žilienė

Susipažinam

Direktorius

Žydrūnas Stankevičius